

KIRJALLINEN KYSYMYS 1191/2014 vp

Valtion kiinteistömyyntitoiminnan turvallisuusharkinnan parantaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Valtion kiinteistöomaisuutta hallinnoiva Senaatti-kiinteistöt on myynyt vuoden 2006 jälkeen kaikkiaan 33 raja- ja merivartioasemaa. Neljä Senaatin myymistä rajavartioasemista on päätynyt jatkokauppojen seurauksena venäläisomistukseen. Venäläisten suoraan omistamat asemat sijaitsevat Lappeenrannassa, Imatralla, Parikkalassa ja Kiteellä. Lainhuutotodistuksesta selviävät ostajien nimet ja syntymäajat, mutta yhteystiedot puuttuvat. Maanmittauslaitoksen mukaan Venäjällä asuvien Venäjän kansalaisten yhteystiedot eivät löydy Suomen väestötietojärjestelmästä eivätkä siten myöskään lainhuutorekisteristä. Myös Kurvisen rajavartioasema Kuusamossa sai uuden omistajan vuonna 2008. Aseman omistaa yritys, jonka yhteystiedot eivät pidä paikkaansa. Vastuuhenkilön nimi viittaa itänaapuriiin. Venäläiset ovat erittäin kiinnostuneita monista muista rajavartioasemista, ja tarjouskilpailutarjonta Venäjältä on runsasta.

Senaatti-kiinteistöjen myyntilistalla odottaa ensikauppaa yhä yhdeksän vartioasemaa. Myynnissä olevista kohteista kolme on vuokrattu. Jusarön, Orrengrundin ja Glosholmin merivartioasemilla maapohja jätetään Metsähallituksen omistukseen. Rakennuskanta on parhaillaan tarjouskaupan kohteena. Osa Senaatin kanssa kaupaa tehneistä suomalaisista on asettanut asemansa edelleen välitettäväksi ulkomaille. Virossa markkinoidaan Kristiinankaupungissa sijaitsevaa Kummelgrundin merivartioasemaa, Venäjällä puolestaan Rajavartiolaitoksen vanhaa rakennuskantaa Parikkalassa.

Rajavartiolaitoksen luovuttamien vartioasemien myynnistä on vastannut valtion kiinteistöomaisuutta hallinnoiva Senaatti-kiinteistöt. Senaatti-kiinteistöjen mukaan turvallisuusharkinta ei kuulu heille, vaan luovuttavalle viranomaiselle eli tässä tapauksessa Rajavartiolaitokselle. Rajavartiolaitoksen mukaan "viranomainen on vain vuokralainen". Ristiriitaista on, että Rajavartiolaitos ei jaa Senaatin näkemystä rajavartioviranomaisten viimekätisestä vastuusta turvallisuusharkinnan suhteen, vaan sen mukaan vastuu tehdystä rajavartioasemakaupoista ja niiden seurauksista on yksiselitteisesti omistajalla eli valtion kiinteistöomaisuutta hallinnoivalla Senaatti-kiinteistöillä.

Vartioasemien kaupat eivät pelasta valtion taloutta. Myyntihinnat ovat liikkuneet 20 000:n ja 200 000 euron välillä. Vain parhaat merivartioasemat Turun saaristossa ovat tuottaneet valtiolle puolisen miljoonaa euroa. Toimialajohtajan mukaan asemien kaupassa on kyse ennen muuta valtiolle aiheutuvien kulujen poistamisesta.

Venäläisten systemaattiseen aluehankintaan on suhtauduttu Suomessa valtaeliitin piirissä välinpitämättömästi hymistellen. Suomalaisen on turha haaveilla kesäkodiksi sisustettavasta vartioasemasta Venäjän rajavyöhykkeellä. Unelmat matkailuliiketoiminnasta venäläisjoukkojen komentopaikoilla ja johtokeskuksissa voi unohtaa heti. Venäjän raja-alueilla eivät vieraat mellasta. Venäjällä laki kieltää ulkomaalaiskaupat yli 200 kilometrin levyisellä suoja-alueella. Lisää turvaamistoimia on vireillä.

Valtiorajan länsipuolella, Suomen raja-aluevyöhykkeellä, tilanne on täsmälleen päinvastainen. Kaikki käy ja kuka tahansa kelpaa. Turva-alue on parikymmentä metriä, korkeintaan kolme kilometriä. Itänaapurin omistamia kiinteistöjä löytyy jo aivan rajapinnasta ohuen suoja-alueen sisäpuolelta.

Näyttää siltä, että Suomessa ollaan todella sisäsilmaisen hyväuskoisia, kun venäläisten massiivinen kiinteistöomistus raja- ja merialueilla ja lentokenttien sekä linkkiasemien läheisyydessä ei tunnu olevan kenenkään viranomaistahon vakavassa turvallisuusharkinnassa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus ja asianomainen ministeriö aikovat tehdä, jotta tarkoitushakuiselta näyttävä ulkomainen kiinteistöjen hankinta otetaan vakavampaan turvallisuusharkintaan ja kaupankäyntiä rajoitetaan?

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 2015

Reijo Tossavainen /ps

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimit-
tanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kan-
sanedustaja Reijo Tossavaisen /ps näin kuuluvan
kirjallisen kysymyksen KK 1191/2014 vp:

*Mitä hallitus ja asianomainen ministe-
riö aikovat tehdä, jotta tarkoitushakui-
selta näyttävä ulkomainen kiinteistöjen
hankinta otetaan vakavampaan turvalli-
suusharkintaan ja kaupankäyntiä rajoi-
tetaan?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kysymys kohdistuu erityisesti sisäministeriön
alaiselta Rajavartiolaitokselta vapautuneiden
kiinteistöjen ulkomaalaisomistukseen siirtymi-
seen. Koska kysymyksessä viitataan laajempaan
valtiolliseen turvallisuuteen liittyvään uhkaan,
puolustusministeriön alainen Turvallisuuskomi-

tea on saanut asian valmisteltavakseen. Asia si-
nällään on tärkeä ja koskee kaikkia hallinnonalo-
ja. Viranomaisilla tulee olla riittävä tieto kansal-
lisen turvallisuuden kannalta tärkeitä kohteita
uhkaavista tekijöistä. Yhteiskunnalla tulee olla
keinot vastata mahdollisiin haittavaikutuksiin ja
huolehtia kaikissa oloissa myös turvallisuudesta.

Valtioneuvostoa ja sen ministeriöitä tukeva
Turvallisuuskomitea on kokouksessaan 9.2.2015
käynnistänyt selvitystyön yleisarvion saamiseksi
ulkomaalaisten maanomistuksesta kokonaistur-
vallisuuden näkökulmasta. Komitea on koko-
naisturvallisuuden alalla toimiva varautumisen
pysyvä yhteistoimintaelin ja tarvittaessa häiriöti-
lanteissa asiantuntijaelin. Kukin hallinnonala
vastaa valtioneuvoston periaatepäätöksessä yh-
teiskunnan turvallisuusstrategiasta määritetyistä
strategisista tehtävistään yhteiskunnan elintär-
keiden toimintojen turvaamiseksi.

Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2015

Puolustusministeri Carl Haglund

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1191/2014 rd undertecknat av riksdagsledamot Reijo Tossavainen /saf:

Vad har regeringen och ministeriet i fråga för avsikt att göra för att det utländska förvärv av fastigheter, som verkar avsiktligt, ska tas upp till en mera seriös säkerhetsöverblickning och handeln begränsas?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Spörsmålet gäller särskilt det faktum att fastigheter som Gränsbevakningsväsendet, som är underställt inrikesministeriet, har avstått ifrån har övergått i utländsk ägo. Eftersom det i spörsmålet hänvisas till ett mera vidsträckt hot med anknytning till statens säkerhet, har Säkerhetskommittén, som är underställd försvarsministeriet,

fått ärendet för beredning. I sig är ärendet viktigt och gäller alla förvaltningsområden. Myndigheterna bör ha tillräcklig information om de faktorer som hotar objekt som är viktiga med tanke på den nationella säkerheten. Samhället bör ha metoder med vilka det kan bemöta eventuella skadliga verkningar och i alla förhållanden sörja också för säkerheten.

Säkerhetskommittén, som stöder statsrådet och dess ministerier, har vid sitt möte den 9 februari 2015 inlett ett utredningsarbete för att få en allmän bedömning av utlänningars markägan- de med tanke på den övergripande säkerheten. Kommittén är ett permanent samarbetsorgan för beredskap som är verksamt inom den övergripande säkerhetens område och vid behov sakkunnig- organ i störningssituationer. Varje förvaltnings- område svarar för de strategiska uppgifter som fastställts för det i statsrådets principbeslut om en säkerhetsstrategi för samhället för att samhällets vitala funktioner ska kunna tryggas.

Helsingfors den 25 mars 2015

Försvarsminister Carl Haglund